БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 35 (5326).

11 Февраль, 1984 й.

ШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

Баҳоси 3 тийин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бутун совет халқи оғир жудоликка учрадилар. Ленин партияси билан Совет давлатининг атоқли арбоби, социалистик Ватаннинг оташин ватанпарвари, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи Юрий Владимирович АНДРОПОВ вафот этди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Коммунистик партияга, совет халқига

МУРОЖААТИ

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бутун совет халқи оғир жудоликка учрадилар. Ленин партияси билан Совет давлатининг атоқли арбоби, социалистик Ватаннинг оташин ватанпарвари, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи Юрий Владимирович Андропов вафот этди.

Унинг ҳаёти — партия билан халқ манфаатларига, улуғ Ленин ишига садоқатли хизмат қилиш намунасидир. Партиянинг иродаси билан Юрий Владимирович Андропов меҳнат қилган ҳамма лавозимларда ўзининг бутун кучи, билимини, жуда катта ҳаётий тажрибасини партия сиёсатини муттасил амалга оширишга, коммунизм ғояларининг тантанаси учун курашга сарфлади. Ю. В. Андроповнинг бутун кўп қиррали фаолиятида — комсомол ишида ва Улуғ Ватан уруши йилларида Карелиядаги партизан ҳаракатини ташкил этишда, партия ва дипломатия фаолиятининг энг масъулиятли участкаларида йирик сиёсий раҳбарга хос фазилатлари яққол намоён бўлди. У давлатимизнинг хавфсизлигини мустаҳкамлашга кўп меҳнат сарфлади.

Ленин типидаги раҳбар — ўртоқ Андроповнинг буюк қобилияти ва ташкилотчилик истеъдоди унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ва СССР Олий Совети Президиуми Раиси лавозимларидаги ишида яққол кўринди.

Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетига қисқа муддат бошчилик қилди. Аммо шу вақт ичида партия ўзининг XXVI съезди йўлидан бориб, уни ижодий бойитиб, иқтисодий ва социал тараққиётнинг ҳамма йўналишларида мамлакатнинг дадил олға силжишини таъминлади.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь, 1983 йил июнь ва декабрь Пленумлари партия билан халқнинг турмушида, уларнинг бузилмас бирлигини мустаҳкамлашда муҳим босқичлар бўлди. Пленумларнинг қарорларида, Ю. В. Андроповнинг нутқларида партиянинг ҳозирги замон стратегияси — етук социализмни такомиллаштириш стратегияси ривожлантирилди ва конкретлаштирилди.

Шу даврда партия билан халқнинг куч-ғайратлари экономика ривожини жадаллаштиришга, халқ хўжалигини бошқаришни яхшилашга, партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, кадрларнинг масъулиятини оширишга, омманинг ижодий активлигини ривожлантиришга қаратилди.

Партия қабул этган тадбирлар бир мақсадга — совет кишиларининг фаровонлигини ўстиришга, Совет давлатининг қудратини кучайтиришга бўйсундирилди. Мана шу ишларнинг ҳаммасида Юрий Владимирович Андроповнинг хизматлари жуда катта.

Ю. В. Андропов социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантиришга, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ҳамда жипслигини мустаҳкамлашга, халқларнинг озодлик ва мустақиллик йўлидаги курашини қўллаб-қувватлашга анчагина ҳисса қўшди.

Унинг раҳбарлигида КПСС Марказий Комитети билан Совет давлати жаҳон майдонида ленинча ташқи сиёсат йўлини — термоядро уруши хавфини тугатиш, империализмнинг агрессив кирдикорларига қаттиқ зарба бериш, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлини изчиллик ва сабот билан амалга оширдилар.

Шу қайғули кунларда коммунистлар, бутун совет халқи ўз сафларини партия ленинчи Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси теварагида янада маҳкамроқ жипслаштирадилар. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари Коммунистик партияни ўзларининг синалган, коллектив йўлбошчиси деб билиб, унинг халқ туб манфаатларини ифодаловчи ички ва ташқи сиёсатини амалга ошириш учун астойдил курашишга азму қарор берганлар. Партиянинг ленинча йўли ўзгармасдир. Партия КПСС XXVI съезди, унинг Марказий Комитети кейинги Пленумлари ишлаб чиққан аниқ ва равшан ҳаракат программаси билан қуролланган.

КПСС ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, уюшқоқлик ва интизомни кучайтириш, халқнинг моддий ва маънавий турмуш даражасини муттасил ўстириш йўлини бундан буён ҳам сабот ва собитқадамлик билан ўтказаверади. У ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва зиёлиларнинг бузилмас иттифоқини, СССР халқларининг қардошларча дўстлигини мустаҳкамлайверади, социалистик демократияни ривожлантираверади, одамларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми, коммунизм улуғ идеалларига садоқат руҳида тарбиялайверади.

Ҳозирги хатарли равишда кескинлашган мураккаб халқаро вазиятда КПСС, Совет давлати тинчлик ишини изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилишни, сабот-матонат ва ҳушёрлик кўрсатишни, империализмнинг авантюрачилик режаларини қатъиян барбод этишни, мамлакатнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашни ўзларининг энг муҳим бурчи деб ҳисоблайдилар.

Совет халқи — низоли халқаро масалаларни куч билан ҳал этишга астойдил қаршидир. Урушларсиз дунё — бизнинг идеалимиздир. Мустаҳкам тинчлик учун курашда қардош социалистик мамлакатлар, коммунистик ва ишчи партиялар, миллий ва социал озодлик учун курашчилар, термоядро фалокатининг олдини олишга интилаётган кенг халқ оммаси биз билан ҳамдамдирлар.

Партиямиз билан давлатимиз турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини бундан буён ҳам қатъият билан изчил амалга ошираверадилар. Биз барча мамлакатлар билан тинчликда яшашни, тинчлик йўлида ҳалол ва амалий ишлашга тайёр бўлган ҳукуматлар ва ташкилотлар билан актив ҳамкорлик қилишни хоҳлаймиз.

Партия Марказий Комитети, унинг раҳбар ўзаги Ленин байроғига, Улуғ Октябрь ишига сидқидилдан содиқ эканликларини совет халқи жуда яхши билади. Партия халқнинг ишончини муқаддас билиб қадрлайди ҳамда совет кишиларининг фаровонлигини ва бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилишни ўз фаолиятининг олий мақсади деб ҳисоблайди. Партия билан халқ бирлиги куч-қудратимизнинг манбаи бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва келажакда ҳам шундай бўлиб қолади.

Юрий Владимирович Андропов коммунистларнинг, барча совет кишиларининг хотирасида Маркс-Энгельс-Ленин таълимотига астойдил садоқатли, принципиал ва камтарин, меҳнат аҳлига меҳрибон, уларнинг талаб ва эҳтиёжларига сезгир, ҳамма нарсани социалистик Ватан манфаатларига бўйсундиришга маҳоратли инсон бўлиб абадий сақланиб қолади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети комил ишонч билан айтадиларки, коммунистлар, барча совет кишилари ўзларининг синфий онглилиги ва уюшқоқлигини, ўзларининг юксак коллективчилик фазилатларини янги куч билан намоён этадилар, халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини, Улуғ Ватанимизнинг янада равнақ топишини собитқадам, фидокорона меҳнат билан таъминлайдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советидан

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович **Андропов** узоқ давом этган касалликдан сўнг 1984 йил 9 февраль куни соат 16 дан 50 минут ўтганда вафот этганлигини партияга ва бутун совет халқига чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунизм идеаллари учун, тинчлик учун матонатли курашчи — Юрий Владимирович Андроповнинг номи совет кишиларининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

Юрий Владимирович Андроповнинг касаллиги ва вафотининг сабаби тўғрисида медицина хулосаси

1914 йилда туғилган Ю. В. Андропов сурункали буйрак етишмовчилиги асоратидан интерстициал нефрит, нефросклероз, иккиламчи гипертония, қандлик диабет билан оғриганди.

1983 йилнинг февралидан бошлаб буйраклар функцияси тўхташи муносабати билан гемодиализ («сунъий буйрак») орқали даволанарди.

Ўтказилган даволаш натижасида у ўзини қониқарли ҳис этар ва иш қобилияти ҳам дуруст эди. Аммо 1984 йил январь ойи охирида ички органлардаги дистрофик ўзгаришларнинг кучайиши ҳамда зўрайиб борувчи гипотония сабабли аҳволи ёмонлашди.

1984 йилнинг 9 февралида соат 16 дан 50 минут ўтганда юрак-қон томир етишмовчилиги кучайиб, нафас олишнинг тўхташи ўлимга олиб келди.

Паталого-анатомик текширишда қўйилган диагноз тўла тасдиқланди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги Тўртинчи бош бошқарма бошлиғи СССР Фанлар академиясининг, СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор Е. ЧАЗОВ; СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор Н. ЛОПАТКИН; СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор Н. МАЛИНОВСКИЙ; СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир-аъзоси профессор В. ФЕДОРОВ; СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир-аъзоси профессор А. ЧУЧАЛИН; СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир-аъзоси профессор В. СМАГИН; профессор Г. КУЛАКОВ; профессор А. ВОРОБЬЁВ; даволовчи врач В. АРХИПОВ; СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор Н. КРАЕВСКИЙ; хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Ю. ПОСТНОВ.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қарор қилдилар:

1. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андроповни дафн этишни ташкил қилувчи комиссия қуйидаги составда тузилсин: К. У. Черненко (раис), Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, М. В. Зимянин, Е. К. Лигачев, А. П. Александров, С. А. Шалаев, В. М. Мишин, Г. М. Марков, Т. Н. Хренников, Н. А. Пономарев, В. В. Терешкова, И. И. Сенькин, М. А. Ульянов, П. И. Климук, В. С. Чичеров, Л. И. Абрамова ўртоқлар.

2. Ю. В. Андропов Қизил майдонда дафн этилсин.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Юрий Владимирович Андроповни дафн қилишни ташкил этиш комиссиясидан

Комиссия маълум қиладики, Юрий Владимирович Андроповнинг жасади солинган тобут 1984 йил 11 февралда Союзлар уйининг Колонна залига қўйилади.

Меҳнаткашлар Юрий Владимирович Андропов билан видолашиш учун шу йил 11 февраль соат 15 дан соат 22 гача; 12 ва 13 февраль кунлари эрталаб соат 9 дан соат 22 гача Колонна залига киритилади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қарор қилдилар:

1. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андропов вафоти муносабати билан 1984 йил 11, 12, 13, 14 февраль кунлари мамлакатда мотам эълон қилинсин.

Дафн этиш куни бошланғич, саккиз йиллик ва ўрта мактабларда ўқув машғулотлари ўтказилмасин.

2. Юрий Владимирович Андроповнинг жасадини дафн этиш пайтида Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тулада, қаҳрамон Брест қальъасида, шунингдек Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток, Североморск, Ставрополь, Петрозаводск шаҳарларида тўплардан ўқ узилсин.

Худди шу пайтда Совет Иттифоқининг бутун территориясида узлуксиз ишлаб чиқариш корхоналаридан ташқари ҳамма корхона ва ташкилотларнинг иши беш минут тўхтатиб турилсин; фабрикаларда, заводларда, темир йўлларда, денгиз ва дарё флоти кемаларида уч минут мобайнида гудок чалиб салют берилсин.

Юрий Владимирович АНДРОПОВ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советн Президиумининг Раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Юрий Владимирович Андропов узоқ давом этган касалликдан кейин 1984 йил 9 февраль куни етмиш ёшида вафот этди.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби ҳаётдан кўз юмди. Партия билан халқнинг бирлиги янада мустаҳкамланганлиги, ривожланган социализм жамиятининг такомиллашганлиги, халқ фаровонлиги ошганлиги, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудрати мустаҳкамланганлиги, ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатнинг турмушга татбиқ этилиши унинг номи билан чамбарчас боғланган.

Юрий Владимирович Андропов 1914 йил 15 июнда Ставрополь ўлкасининг Нагутская станциясида темирйўлчи оиласида туғилди. Меҳнат фаолиятини 16 ёшидан бошлади. Шимолий Осетия АССР Моздок шаҳрида ишчи бўлди. Ўша вақтда, 1930 йилда ВЛКСМ сафига кирди. 1932 йилда Рибинск сув транспорти техникумига кирганидан кейин ўқиш билан айни бир вақтда Волга пароходчилигининг турли кемаларида матрос, штурвалчи ва капитан ёрдамчиси бўлиб ишлади. Кейинчалик Петрозаводск давлат университетида ўқиди, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабини тамомлади.

1936 йилда Ю. В. Андропов Ярославль областидаги Рибинск шаҳрида сув транспорти техникуми комсомол ташкилотининг бошқа ишлардан озод этилган секретари қилиб сайланди. Тез орада уни Рибинск шаҳридаги Володарский номли кемасозлик корхонасида ВЛКСМ Марказий Комитетининг комсомол ташкилотчиси лавозимига кўтаришди. 1937 йилда Ю. В. Андропов ВЛКСМ Ярославль область комитетининг бўлим мудири этиб тайинланади, сўнгра секретари қилиб, 1939 йилда эса биринчи секретари қилиб сайланади. Ўша йилнинг ўзида у Коммунистик партия аъзоси бўлди. 1940 йилда Ю. В. Андропов Карелия ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари эди.

Улуғ Ватан урушининг дастлабки кунларидан бошлаб, Ю. В. Андропов Карелиядаги партизан ҳаракатининг актив қатнашчиси бўлди. У душман томонидан вақтинча оккупация қилинган совет территориясида комсомолнинг яширин ишини ташкил этиш ва ёшлар ўртасида сиёсий иш олиб бориш билан, жанговар группаларни фронт линияси нариёғига юбориб туриш ва душман ичкарисидаги операцияларни амалга ошириш билан шуғулланди.

Петрозаводск фашист босқинчиларидан озод қилинганидан кейин 1944 йилда Ю. В. Андропов партия ишига кўтарилади: Петрозаводск шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари, 1947 йилда эса Карелия Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари қилиб сайланади. 1951 йилда Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг аппаратига ўтказилади, бу ерда у аввал инспектор бўлиб, сўнгра эса Марказий Комитет кичик бўлимининг мудири бўлиб ишлайди.

1953 йилда партия Ю. В. Андроповни СССР Ташқи ишлар министрлигига дипломатия ишига юборади, 1954 йилда эса у СССРнинг Венгрия Халқ Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси қилиб тайинланади.

1957 йилда Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири қилиб тасдиқланади.

1961 йилда партиянинг XXII съездида ва шундан кейинги ҳамма съездларида Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг аъзоси қилиб сайланади. 1962—1967 йилларда у КПСС Марказий Комитетининг секретари бўлиб ишлади.

1967 йилда у КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат қилиб сайланади. 1973 йилдан бошлаб Ю. В. Андропов — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси эди.

1967 йилдан 1982 йилгача Ю. В. Андропов партиянинг йўлланмаси билан Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси бўлиб ишлайди.

1982 йил майида Ю. В. Андропов яна КПСС Марказий Комитетининг секретари қилиб сайланади.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил 12 ноябрда бўлиб ўтган навбатдан ташқари Пленуми Ю. В. Андроповни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайлади.

Ю. В. Андропов 3- ва 6—10-чақириқ СССР Олий Советининг депутати бўлди. Ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг 1983 йил июнида бўлиб ўтган саккизинчи сессиясида Ю. В. Андропов СССР Олий Советн Президиумининг Раиси қилиб сайланди.

Юрий Владимирович Андропов партиянинг иродаси билан меҳнат қилган ҳамма лавозимларда унинг улуғ Ленин ишига содиқлиги яққол намоён бўлди. У ўзининг бутун кучи, билими ва тажрибасини партиянинг сиёсий ва ташкилотчилик фаолиятини янада кучайтиришга, унинг совет жамияти турмушидаги раҳбарлик ролини, ҳар бир коммунистнинг партия билан халқ олдидаги юксак масъулиятини оширишга сарфлади. Ю. В. Андропов партия турмушининг ленинча нормаларига оғишмай риоя этилиши, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросидан тортиб, маҳаллий партия комитетларигача — партия органларининг ишида коллективчиликни таъминлаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилди.

Ю. В. Андропов ҳозирги замоннинг актуал проблемаларини назарий жиҳатдан ишлаб чиқишга салмоқли ҳисса қўшди. Унинг нутқларида, асарларида совет жамияти ривожининг ҳозирги босқичидаги ўзига хос хусусиятлари чуқур очиб берилди, партия билан Совет давлатининг коммунизм қурилишидаги кундалик ва истиқбол вазифалари аниқ белгиланди.

Ю. В. Андропов партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми ва шундан кейинги Пленумлари ишлаб чиққан бунёдкорлик планларини амалга оширишга асосий эътибор берди. Унинг нутқларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, бошқарувни, планлаштиришни, хўжалик механизмини такомиллаштириш вазифалари илгари сурилди. Ю. В. Андропов интизом ва тартиб ўрнатиш, уюшқоқлик ва масъулиятни ошириш учун курашда меҳнаткашларнинг ташаббускорлигига жуда катта аҳамият берди.

Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленумидаги нутқида мамлакатнинг бундан буёнги иқтисодий тараққиёти асосий йўналишлари хусусида чуқур фикрлар ва хулосаларни баён этди. Бу муҳим сиёсий ҳужжатда партия билан давлатнинг ҳозирги босқичдаги социал-иқтисодий сиёсати яққол ифодаланди.

Ю. В. Андроповнинг «СССРнинг 60 йиллиги» докладида ленинча миллий сиёсат ривожлантирилди. Унда мамлакатимизда халқлар дўстлиги ва қардошлиги, мамлакатдаги барча миллат ва элатларнинг тўла тенг ҳуқуқлилиги ғояларини амалга ошириш тажрибаси умумлаштирилди.

Ю. В. Андропов партиянинг идеология ишини такомиллаштириш ҳақида, юксак ахлоқийликни қарор топтириш тўғрисида, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни ҳар томонлама яхшилаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилди.

Ю. В. Андропов СССР Мудофаа Кенгашига бошчилик қилар экан, СССРнинг Қуролли Кучларини ривожлантириш ҳақида, Ватанимизнинг мудофаа қудратини лозим даражада сақлаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилди.

Ю. В. Андропов Тинчлик программасини амалга оширишга кўп куч ва ғайрат сарфлади. Ю. В. Андроповнинг ташқи сиёсат масалаларига оид Баёнотларида ва бошқа нутқларида ҳозирги халқаро аҳвол чуқур синфий анализ қилинди, кескинлик манбалари очиб берилди ва инсоният боши узра пайдо бўлган хавф-хатарга қарши кураш йўллари кўрсатилди. Бу ҳужжатларда партиянинг ялпи тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган энг муҳим амалий ташаббуслари баён этилди. Ю. В. Андропов социалистик мамлакатларнинг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ҳамкорлиги, бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш учун, халқларнинг миллий озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш учун ҳормай-толмай курашди.

Ю. В. Андропов халқаро муносабатлардаги соғлом негизларни, кескинликни юмшатиш принципларини қарор топтиришга, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш асосларини мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, ядро уруши хавфини тугатишга кўп куч сарфлади. Ю. В. Андроповнинг бу фаолиятини бутун совет халқи, чет эллардаги миллион-миллион кишилар астойдил маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби Ю. В. Андроповга Ватан олдидаги катта хизматлари учун 1974 йилда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. У тўртта Ленин ордени, Октябрь Революцияси, Қизил Байроқ орденлари, учта Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва медаллар билан мукофотланди.

Совет коммунистлари, барча меҳнаткашлар, чет эллик дўстларимиз Ю. В. Андропов сиймосида Ленин типидаги атоқли раҳбарни кўрдилар. У одамларга нисбатан сезгирлиги ва камтаринлиги билан ажралиб турар эди. У совет кишиларининг чуқур ҳурмати ва ишончини қозонди. Юрий Владимирович Андроповнинг ишчидан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советн Президиуми Раисигача бўлган бутун ҳаётий йўли партия билан халққа фидокорона хизмат қилишнинг ёрқин намунасидир.

Одамларнинг тинчлиги ва бахт-саодати учун курашчи Юрий Владимирович Андроповнинг порлоқ сиймоси коммунистларнинг, барча совет кишиларининг қалбида абадий сақланиб қолади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

ОРБИТАДАГИ ТУТАШУВ

ТАСС АХБОРОТИ

1984 йил 9 февраль куни Москва вақти билан соат 17 дан 43 минут ўтганда «Союз — Т-10» космик кемаси орбитадаги «Салют-7» станцияси билан туташтирилди.

Кеманинг станция билан яқинлашуви автоматик тарзда амалга оширилди. Аппаратларни бириктириш ва туташтириш ишларини экипаж қўлда бажарди.

Л. Д. Кизим, В. А. Соловьев ва О. Ю. Атьков ўртоқлар станция ичига ўтганларидан кейин Ер атрофидаги орбитада «Салют-7» — «Союз—Т-10» бошқариладиган комплекс ишлай бошлади.

«Салют-7» илмий станцияси 1982 йил 19 апрелдан бери учиб юрибди. Унинг ичида 211 кун ва 150 кун давом этган иккита экспедиция ҳамда иккита ташриф экспедицияси экипажлари ишладилар.

«Салют-7» — «Союз—Т-10» орбитал комплексининг экипажи ишларнинг катта программасини бажариши керак. Программада:

— илм-фан ва халқ хўжалигининг турли тармоқлари манфаатлари йўлида Ер юзасини ва унинг атмосферасини тадқиқ қилиш;

— астрофизика, технология ва техника экспериментлари ўтказиш;

— космонавт врач иштирокида медицина-биология тадқиқотлари ўтказиш;

— такомиллаштирилган системалар ва приборларни синаб кўриш ҳамда чиниқтириш кўзда тутилган.

Телеметрия ахбороти маълумотларига кўра, «Салют-7» — «Союз—Т-10» илмий-тадқиқот комплекси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

Экипаж орбитал комплекс ичидаги учиш программасини бажаришга киришди. Космонавтлар Кизим, Соловьев ва Атьков ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 10 февраль. (ТАСС). Леонид Кизим, Владимир Соловьев ва Олег Атьковнинг «Салют-7» — «Союз —Т-10» орбитал комплекси ичидаги иккинчи иш куни бугун Москва вақти билан соат 10 да бошланди. Космонавтлар белгиланган программага мувофиқ станцияни киши бошқарадиган учиш режимига ўтказиш тадбирларини амалга оширмоқдалар. Улар жумладан ҳаёт таъминоти системаси, энергия билан таъминлаш, терморегуляция системаларини консервация ҳолатидан чиқармоқдалар, ускуна ва аппаратларнинг аҳволини текшириб чиқмоқдалар.

Комплекснинг яшаш бўлмаларида Ердагига яқин шароитлар сақланмоқда: босим-симоб устунининг 756 миллиметрини ташкил этмоқда. Температура эса Цельсий ҳисоби билан 20 градус.

Экипажнинг докладлари ва телеметрик ўлчаш маълумотларига кўра, «Салют-7» — «Союз — Т-10» илмий-тадқиқот комплексининг учиши нормал ўтмоқда.

Космонавтлар Кизим, Соловьев ва Атьков ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ АСОСИДА

ДЎСТЛАР ЁРДАМИ

«Узновгородводстрой» трестига қарашли «Тошкент-9» махсус механизациялашган кўчма колоннаси мелиораторлари Новгород яқинида қурилаётган «Ташкентский» совхози учун ерлар ўзлаштириб, йилнинг дастлабки кунлариданоқ жадал суръатлар билан ишламоқдалар. Улар шу вақт ичида қарийб йигирма километр ёпиқ дренаж, икки ярим километр йўл қурдилар.

Одамлар ва техникани энг муҳим йўналишларга жамлаш асосида қурилишни жадаллаштиришга эришилди. Бригадалар хўжалик ҳисобига ўтказилмоқда. Механизациялашган колонналар техника хизмати бир ва кўп чўмичли экскаваторлар машинистлари, тракторчиларни асосий ишдан ажралмаган ҳолда тайёрлашни ташкил этди. Ҳозир курсларда қарийб 30 киши шуғулланмоқда.

З. Шайдуллин бригадаси амалий ҳамкорлик намунаси бўлди. Бу ерда Ф. Фасхутдинов, И. Ботиров, бригадирнинг ўғли Рустамжон ҳақиқий ишчилар дўстлиги қадрини англадилар, меҳнатда чиниқдилар.

Новгороднинг қўриқ ерларига ҳужум давом этмоқда. Ҳозирги вақтда мелиораторларнинг асосий вазифаси ботқоқликларни оммавий равишда ўзлаштиришга тайёргарлик кўришдан иборат. Ботқоқликлар кунлар исиши билан ўзлаштирила бошланади.

(ТАСС—ЎзТАГ).

ЛАУРЕАТЛАРГА МУКОФОТЛАР

Совет олимлари ва инженерларидан катта бир группасига — катта-катта тадқиқотлар ва лойиҳаларнинг авторларига 9 февраль куни Кремлда фан ва техника соҳасида 1983 йилги СССР Давлат мукофоти лауреатларининг дипломлари билан фахрий нишонлари топширилди.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Фан ва техника соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг раиси, СССР Фанлар академиясининг президенти академик А. П. Александров тантанали маросимда гапириб, мукофотланган кишиларни сидқидилдан муборакбод этди ва уларга катта ижодий муваффақиятлар тилади. Янги лауреатларнинг асарлари, деб таъкидлади у, совет фанининг юксак даражада эканлигидан, фан-техника тараққиёти суръатларини жадаллаштиришда унинг роли ортиб бораётганлигидан далолат беради.

Лауреатлар мукофотларни ола туриб, ўз асарларига юксак баҳо берилганлиги учун КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор этдилар ва ўзимизнинг ижодий куч-ғайратимизни мамлакат фани ва техникасини, халқ хўжалигини ривожлантириш актуал проблемаларини ҳал этишга бундан буён ҳам сарфлайверамиз, деб ваъда бердилар.

(ТАСС).

КОН РАЗВЕДКАЧИЛАРИ УЧУН

Тошкентдаги «Геологоразведка» тажриба-экспериментал заводи нефть ва газ конларини разведка қилиш пайтида қудуқларни бурғилаш учун мўлжалланган парракли ускунани давлат Сифат белгиси билан тайёрлаб чиқара бошлади.

Тошкент корхонасида ишлаб чиқарилаётган бу нозик ва мураккаб асбоб ўзининг бурғилаб бориш механик тезлиги, билан мамлакатимизда ва АҚШ, Франция, ГФР фирмаларида тайёрланаётган бундай маҳсулотдан қолишмайди. Бурғилаш ускунаси тайёрланаётган участкада бригада методи асосида ишлашга ўтилди.

ХАЛҚ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА, ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК УЧУН

Сайловчиларнинг К. В. РУСАКОВ билан учрашуви

10 февраль куни А. Мравян номидаги Ленинакан драма театрида Арманистон ССР Ленинакан Марказий сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Советн Миллатлар Советн депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитетининг секретари Константин Викторович Русаков билан учрашуви бўлди.

Бугун Коммунистик партия билан мамлакат бошига тушган катта бахтсизлик — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Бош секретари, СССР Олий Советн Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андроповнинг вафоти тўғрисида хабар олинганлигини биласизлар, деди К. В. Русаков.

Шу оғир жудолик сабабли бутун партиямиз, бутун совет халқи чуқур мотам тутмоқда.

Марксизм-ленинизм назариясини ижодий ривожлантиришга ва уни амалга оширишга жуда катта ҳисса қўшган партиямизнинг энг йирик истеъдодли раҳбари орамиздан кетди.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунизм идеаллари учун, тинчлик учун матонатли курашчи — Юрий Владимирович Андроповнинг номи совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

К. В. Русаков Юрий Владимирович Андроповнинг хотирасини ўринларидан туриб ҳурмат билан эсга олишни таклиф қилди.

(Бир дақиқа сукут сақланади).

Учрашувни Ленинакан шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Д. А. Арутюнян очди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — пайпоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари П. О. Степанянга сўз берилади. У К. В. Русаковнинг ҳаёт йўлини йиғилиш аҳлига сўзлаб берди ва сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Сўнгра Май қўзғолони номли ип газлама бирлашмасининг тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Г. Арутюнян, гўшт консерва комбинатининг директори Д. С. Мамиконян, электровоз депосининг машинисти Р. М. Тамирян, чегара отрядининг бошлиғи В. П. Сичев, Ереван политехника институти Ленинакан филиалининг студенти И. Р. Маркарян, сайқаллаш станоклари заводининг слесари В. И. Сажин, педагогика институтининг ректори К. Р. Овсепян сўзга чиқдилар. Улар Юрий Владимирович Андропов вафоти муносабати билан чуқур қайғу изҳор этдилар, фидокорона меҳнат билан Ватанимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга интилаётганликларини билдирдилар. Сўзга чиққан кишилар КПССнинг, партия ленинчи Марказий Комитетининг доно ички ва ташқи сиёсатини бутун халқ маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганлиги тўғрисида гапирдилар. Нотиқлар партия билан халқнинг чамбарчас алоқасини, Советлар мамлакати кўпмиллатли республикаларининг мустаҳкамланиб бораётган қардошларча дўстлигини таъкидладилар.

Арманистон меҳнатчилари йиллик планни бажаришни яхши суръат билан бошлаганликларини сўзга чиққан кишилар таъкидлаб ўтишди. Бу йил ўзига улуғ Ленин номи берилган куннинг 60 йиллигини нишонлайдиган шаҳар — Ленинакан меҳнаткашлари ҳам бу ишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг СССР барча сайловчиларига, гражданларига Мурожаатида баён этилган партиянинг илҳомбахш сўзига жавобан республикада биринчи квартал топшириқларини муддатидан аввал бажариш учун бошланган мусобақа кенг қулоч ёзмоқда. Бутун ишнинг самарадорлиги ва сифатини ошириш йўлидаги интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, халқ хўжалигини интенсив ривожлантириш изига ўтказиш йўлидаги кураш янада активроқ авж олдирилади.

Йиғилишда К. В. Русаков нутқ сўзлади. Бизнинг учрашувимиз, деди у, азиз Юрий Владимирович Андропов ҳаётдан кўз юмганлиги муносабати билан ҳаммамиз учун оғир бўлган дамларга тўғри келди.

Ўйлайманки, мана шу оғир дамлар ҳар бир коммунистни ва совет кишисини чуқур қайғуга солиш билан бир қаторда уларда ўз сафларини Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида яна ҳам маҳкамроқ жипслаштириш, коммунизм қурилиши, Ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш сиёсатини амалга ошириш учун яна ҳам сабот билан курашиш зарурати туйғусини уйғотади. Юрий Владимирович Андропов ўзининг порлоқ ҳаётини мана шу сиёсатга батамом бағишлади.

Мен Москвадан жўнаб кетаётганимда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси сизларга, сизлар орқали эса Ленинакан-Марказий сайлов округининг барча сайловчиларига, Совет Арманистони меҳнаткашларига салом ва янги-янги муваффақиятларга эришувларингизни тилаб билдирилган истакларини етказишимни топширди.

— Совет жамиятининг КПСС теварагида маҳкам жипслашганлиги барча республикаларда Коммунистик партия раҳбарларини мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига ўз номзодлари қилиб кўрсатган совет кишиларининг хоҳиш-иродаси зўрлигида намоён бўлди. Жамиятимизнинг авангарди — Коммунистик партия — совет халқининг муносиб обрў-эътиборига, якдиллик билан қўллаб-қувватлаши ва ишончига сазовордир.

К. В. Русаков СССР Олий Советн депутатлигига ўз номзоди кўрсатилганлиги учун миннатдорчилик билдириб, Ленинаканнинг ривожи тўғрисидаги таассуротларини ўртоқлашди, у биринчи беш йилликнинг шу ердаги зарбдор қурилишларидан бирида ишлаганлигини айтди. Депутатликка номзод ишлаб чиқаришда эришилган юксак марралар билан меҳнаткашларни табриклади, ҳал этилмаган вазифаларга, самарадорликни, маҳсулот сифатини ошириш проблемаларига эътиборни жалб қилди. Жумладан, у фан-техника тараққиётини белгиловчи тармоқлар — радиотехника, электроника, приборсозлик, аниқ станоксозлик устун равишда ривожланаётганлиги Арманистон ҳозирги экономикасининг хусусияти эканини уқтириб ўтди. Совет давлати, деб уқтирди у, яхлит халқ хўжалик комплексининг шу муҳим тармоқларига катта маблағ сарфлади, бу тармоқлар эса экономикамизга сезиларли таъсир ўтказмоқда. Бунинг маъноси шуки, тегишли корхоналарнинг аниқ ва бир маромда ишлаши учун, ишлаб чиқариш ва фан-техника потенциалидан самарали фойдаланиш учун республика коммунистлари, меҳнаткашлари зиммасидаги масъулият даражаси ошди.

К. В. Русаков аввалги сайловдан бери мамлакат тараққиётининг якунларини таърифлаб, бу йиллар баракали бунёдкорлик меҳнати билан, халқимизнинг янги зафарлари билан, тинчликни сақлаш йўлидаги саботли кураш билан тўлиқ йиллар бўлганини таъкидлади. Шу вақт ичида Совет давлатининг иқтисодий қудрати анча ошди, унинг халқаро позициялари ва мудофаа қобилияти мустаҳкамланди, жамиятнинг социал-сиёсий бирлиги, СССР халқларининг қардошларча дўстлиги чуқурлашди, фаровонлик юксалди, совет кишиларининг маънавий турмуши бойиди.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми бутун ижтимоий-сиёсий ва хўжалик турмушимизга янги омиллар бахш этди. Пленум қабул қилган қарорлар, ўртоқ Юрий Владимирович Андропов ўртага қўйган ғоялар партия билан совет халқини ривожланишнинг чинакамига дадил ва айни вақтда яхши асосланган стратегияси билан қуроллантиради. Бунда гап партиянинг халқ хўжалиги самарадорлигини ошириш учун зарур иқтисодий ва ташкилий шарт-шароитлар яратишга қаратилган йўли изчиллик билан давом эттирилаётганлиги тўғрисида, партия, совет ва хўжалик органларининг иш услуби ва методларини такомиллаштиришга оид тадбирлар ҳақида бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари билан бевосита боғланган шу йўлни ўтказиш натижалари ҳозирнинг ўзидаёқ сезилиб турибди.

Депутатликка номзод ҳозирги халқаро вазиятнинг хусусиятларини батафсил очиб берди, партиямиз билан Совет давлатимиз социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар билан биргаликда урушнинг олдини олиш учун олиб бораётган кураш ҳақида гапириб берди.

Америка империализмининг тажовузкорлиги ялпи характер касб этмоқда, деди К. В. Русаков. Аммо унинг йўлидаги агрессив тиғ, аввало социализмга қарши қаратилган. АҚШ империалистлари Совет Иттифоқини, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини ўзларининг жаҳонга ҳукмрон бўлиш режалари йўлидаги асосий тўсиқ деб билмоқдалар. Урушга қарши олиб борилаётган тарихий драматизмга тўлиқ кураш тинчлик ва социализм тақдирларининг чамбарчас ўзаро боғлиқлигини жуда очиқ-равшан кўрсатиб турибди. Социалистик мамлакатларга ҳарбий юришлар режасини тузаётган империализм аслида бутун инсониятни қириб ташлаш хавфини туғдирмоқда. Биз шу агрессив сиёсатга қарши курашиб, том маънода бутун планетанинг тинч келажагини қаттиқ туриб ҳимоя қиляпмиз.

Тарих бизга сергак бўлишни ўргатди, халқларнинг тинч меҳнатини, социалистик ғалабаларини қандай ҳимоя қилишни ўргатди. Биз ҳам АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари ҳарбий тайёргарликларидан муносиб хулосалар чиқариб олдик. Қардош социалистик мамлакатлар бирлик руҳида иш тутиб, ўзларидан ҳарбий устунликка ҳеч қачон йўл қўймасликларини жуда аниқ қилиб айтдилар.

Империализмнинг агрессив шум режаларига дадил қарши туриш учун бизда ҳамма нарса: қудратли экономика, замонавий қуролли кучлар бор. Жамиятимизнинг маънавий-сиёсий мустаҳкамлиги мавжуд, партиянинг сиёсий йўли тўғри, дўстлар — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ўзаро мустаҳкам баҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилмоқдалар. Қардош давлатларнинг мудофаа ҳарбий-сиёсий иттифоқи — Варшава Шартномаси ташкилоти тинчлик ва социализмнинг ишончли қалқони бўлиб турибди.

Қардош социалистик мамлакатлар империалистик кучларнинг урушқоқлик хуружларига кескин зарба бермоқдалар ва айни вақтда тинчлик ташаббусини ўз қўлларида қаттиқ ушлаб келмоқдалар. Улар биргаликда ишлаб чиқилган йўлга мувофиқ равишда ҳаракат қилиб, Мадрид учрашувида бир битимга келиш ишига салмоқли ҳисса қўшдилар, Стокгольмдаги Умумевропа мулоқотида актив қатнашиб, Европада ва ундан ташқарида ҳам тинчликни таъминлаш юзасидан реал тадбирлар кўрилишига интилмоқдалар. БМТ Бош Ассамблеяси сўнгги сессиясининг ядро қуролларини кўпайтирмасликка, ядро урушини қоралашга қилган даъвати мамлакатларимиз ташаббусларининг натижасидир.

Социалистик давлатларнинг кенг миқёсдаги тинчлик таклифлари бизнинг тинчликни сақлаб қолишдан астойдил манфаатдорлигимизни яна намойиш этди.

К. В. Русаков жаҳон социалистик ҳамдўстлигининг ривожланиш жараёнини таҳлил этиб, сўнгра бундай деди: жаҳон социализми ўткир синфий курашда туғилди, шу кунларда ҳам у халқаро майдондаги синфий курашда ўсиб, ривожланиб бормоқда.

Жаҳон социализм системаси вужудга келган, социалистик ҳамдўстлик шаклланган пайтдан бери орадан атиги қирқ йилга яқин вақт ўтди. 40 йил — нисбатан унчалик катта муддат эмас. Қардош мамлакатларнинг муваффақиятлари шу боисдан ҳам жуда яққол намоён бўлмоқда. Ҳозир социалистик ҳамдўстлик — узлуксиз ривожланувчи қудратли организмдир. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига бирлашган социалистик давлатларнинг саноат ишлаб чиқариши 1950 йилга нисбатан 14 баравар кўпайганлигини айтиш кифоя. Уларнинг миллий даромади 8,6 баравар ортди. Капиталистик дунё бундай суръатлар нималигини билмайди. Кейинги уч йил мобайнида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларининг саноат ишлаб чиқариши 9 процентдан кўпроқ ошди, ривожланган капиталистик мамлакатларда эса кўпайиш бир ёқда турсин, ҳатто камайди.

Ўз мамлакатларини идора қилаётган марксчи-ленинчи партияларнинг ўзаро баҳамжиҳатлиги — социалистик мамлакатлар ҳамкорлиги бутун кўп қиррали системасининг ўзагидир, деди К. В. Русаков. Бизнинг жипслигимиз — шу партияларнинг катта, собитқадам иши, биргаликда ўтказаётган сиёсий йўли натижасидир. Бу соҳадаги энг муҳим мезон зафарбахш марксизм-ленинизм таълимотига, социалистик интернационализм принципларига садоқатдан иборат. Бу принциплар ҳар бир мамлакатнинг суверен ҳуқуқларини ҳеч сўзсиз ҳурмат қилишни ҳам, шунингдек ўзаро ўртоқларча ёрдам ва мададкорликни ҳам ўз ичига олади. Ҳар бир мамлакатнинг ва умуман жаҳон социализмининг манфаатларини бирга қўшувчи бирлик ҳақли равишда енгилмас бирлик деб аталиши мумкинлигига совет кишиларининг ишончи комил.

К. В. Русаков Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларга тўхталиб бундай деди: биз ҳалол ва принципиал позицияда турибмиз, биз Хитой билан яхши муносабатлар тарафдоримиз; аммо бу муносабатларни нормаллаштириш йўлини изчиллик билан давом эттирган ҳолда, бу муносабатлар бошқа мамлакатларнинг зарарига қурилишига йўл қўя олмаслигимиз ва йўл қўймаслигимиз равшан. Совет ва Хитой вакилларининг маслаҳатлашувларида биз ўртага қўяётган таклифлар айни мана шундай ёндашувга мос келади.

Нотиқ демократия проблемаларини, жаҳон системаларининг социал ва миллий ривожланиши проблемаларини тилга олди, социализм ва капитализм шароитида бу проблемаларга ёндашувдаги туб тафовутни кўрсатди. Капитализм шароитида умуман меҳнаткашлар учун, хусусан кичик ёки мазлум миллатнинг меҳнат аҳли учун на эркинлик, на тенглик ва на қардошлик бор, деб уқтирди у. Совет Иттифоқига келганда эса, бизда миллий масала, Ленин таълим берганидек, пишиқ, пухта ҳал этилган. Бу масала миллатларнинг тўла тенглиги ва халқларнинг дўстлиги сиёсати билан, собиқ миллий чекка ўлкаларни илдамроқ ривожлантириш, иқтисодий ва маданий жиҳатдан бараварлаштириб олиш сиёсати билан ҳал этилган.

СССР Олий Советига ўтказиладиган ҳар галги сайлов, деди сўзининг охирида К. В. Русаков, партиянинг халқ билан алоқалари мустаҳкамлиги учун қатъий синовдир, унинг сиёсий йўли ҳаётийлиги учун, бу сиёсатни ишчилар синфи, деҳқонлар, зиёлилар қанчалик қўллаб-қувватлаётганлиги учун синовдир.

Совет кишиларининг меҳнатдаги ғайрат-шижоати ва сиёсий активлиги, уларнинг чуқур манфаатдорлиги ва энг муҳими партиянинг сиёсатига ҳаммага яқин ва тушунарли бўлган ўз сиёсати деб қараши партиямиз халқнинг жон-тани эканининг, унинг программаси меҳнаткашларнинг кайфияти, манфаатлари ва эзгу умидларини акс эттираётганлигининг энг яхши далилидир. Нотиқ Совет ҳокимиятининг олий органига ўтказиладиган сайлов мамлакатдаги барча республикалар каби Арманистон ССР меҳнатчиларининг ҳам ижодий активлигини янада юксалтириш учун яхши омил бўлиб хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

(ТАСС).

• ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ХЎЖАЛИККА РАҲБАРЛИК

АҲОЛИ ТАЛАБИ — БОШ МЕЗОН

Район партия ташкилоти, район Совети ижроия комитети, хўжалик раҳбарлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорларини амалга ошира бориб, ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга, кенг истеъмол моллари сифатини ошириш ва уларнинг турларини кўпайтиришга қаратилган изчил йўл олиб бормоқдалар. Бу масалалар турли аспектларда партия комитети бюроси, район Совети ижроия комитетининг мажлисларида, район партия-хўжалик активи йиғилишларида мунтазам равишда кўриб борилмоқда.

Бизнинг бу ишга алоҳида эътибор бераётганимизни қуйидаги рақамдан билиб олса бўлади: районда ишлаб чиқарилаётган жами саноат маҳсулотларининг 91 процентини кенг истеъмол моллари ташкил этади.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида планга қўшимча равишда 39 миллион сўмликдан зиёд ана шундай маҳсулотлар тайёрланди. 1980 йилга нисбатан ўсиш суръатлари 21,2 процентни ташкил этди.

1983 йилда 230,3 миллион сўмлик кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарилди. Бу эса пландагидан 8,7 миллион сўмлик кўпдир. Ўтган йилга нисбатан бу маҳсулотларни ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари 4,5 процентни ташкил этди.

Иш ҳақи фондининг ҳар бир сўми ҳисобига 9 сўм 59 тийиндан кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарилаяпти.

Бу муваффақиятлар район партия комитети саноат корхоналарининг бошланғич партия ташкилотлари ва раҳбарларининг янги техникани, илғор технологияни жорий этиш, қувватлардан янада яхшироқ фойдаланиш, маҳсулот сифатини ошириш ва унинг турларини янгилашга муттасил эътибор берганликлари самарасидир.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йилларида асосий ишлаб чиқариш фондлари реконструкция ва техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш эвазига 14,5 миллион сўмлик янгиланди. Умумий иқтисодий самараси 5,6 миллион сўм бўлган, янги техника бўйича 845

О. РАСУЛОВ,
Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари.

та тадбир жорий этилди, 12 та автоматлаштирилган ва 23 та механизациялашган участка ва поток лар ишга туширилди.

«Малика» бирлашмасида 1983 йилнинг ўзидагина 250 та янги юқори унумли дастгоҳлар ўзлаштирилди, тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида эса 2 та комплекс механизациялашган поток, 50 га яқин кичик механизация воситалари ишга туширилди. «Ташкентпиво» бирлашмасида эса 5 та юқори унумли янги қуйиш линиялари, автоматлар ўрнатилди.

Ҳар йили сифатнинг олий категориясидаги маҳсулотлар ялпи ҳажми ошиб боряпти. 1982 йилга нисбатан у икки процент ошди. Ҳозирги вақтда районнинг кўпчилик корхоналарида маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаси жорий этилган. 250 дан зиёд буюмлар давлат Сифат белгиси билан тайёрланмоқда.

Ҳар йили маҳсулотларнинг 20 процентдан то 40 процентигача турлари янгиланиб бормоқда.

Районда уйга иш бериш формаси кенг ривожланиб боряпти. Бу эса бадиий буюмлар ва уйга иш бериш фабрикаларига кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришга кўп болали оналар, инвалидлар, пенсионерлар, халқ ҳунармандларини қўшимча жалб этиш имконини бермоқда.

Бу янги йилда шахдам қадамлар ташлаш имконини берди! Бугун район корхоналарида ишлаб турган дастгоҳларда янги трикотаж, тикувчилик, кўн-мўйна ва спорт буюмлари, халқ бадиий ҳунармандчилик маҳсулотлари, спиртсиз ичимликларнинг янги турлари, полиграфия саноати маҳсулотлари ва бошқа кўплаб буюмлар ишлаб чиқарилмоқда.

Район меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олиш иштиёқи билан тўлиб-тошганлар. Октябрь районининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми қарорларига жавобан план-топшириқларини ошириб бажариш учун социалистик мусобақани тобора авж олдириб, 1984 йил учун ўз зиммаларига қўшимча мажбурият қабул қилдилар.

Ишлаб турган қувватлардан янада тўлароқ фойдаланиш, илғор тажрибаларни кенг жорий этиш, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлаш, асосий дастгоҳларнинг сменали иш коэффициентини ошириш асосида меҳнат унумдорлигини планга қўшимча суратда ошириш, маҳсулот таннархини эса камайтириш таъминланади. Ана шунинг эвазига 2 миллион 570 минг сўмлик кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарилади ва бир миллион 100 минг сўмлик моддий, меҳнат ва молиявий ресурслар тежаб қолинади. Реализация ҳажми ва товар маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича 1984 йил планини 25 декабргача бажаришга қарор қилинди.

Райoннинг бошланғич партия ташкилотлари, бирлашма ва фабрикаларнинг коллективлари ана шу зиммага олинган мажбуриятларни бажариш юзасидан комплекс программа ишлаб чиқишди. Бундан асосий мақсад кенг истеъмол моллари сифатини янада ошириш, уларнинг турларини кўпайтириш ва ҳажмини оширишдир.

Қабул қилинган қарордан кейиноқ у ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий характердаги конкрет тадбирлар билан мустаҳкамланди.

Корхоналарда кўрик-конкурслар, энг яхши буюмлар виставкаси, илғор тажрибалар семинари ва мактаблари машғулотлари ўтказиб борилмоқда. Партком ва партия бюролари ҳузурида ташкил этилган штаблар белгиланган программани бажариш юзасидан кўп иш қилмоқдалар. Улар топшириқларнинг, зиммага олинган мажбуриятларининг бажарилишини назорат қилмоқдалар, мусобақа якунларини кўриб чиқмоқдалар, янги таклиф ва тавсиялар тайёрламоқдалар.

Пухта ва қатъиятли иш ҳозирданоқ ўз самараларини бермоқда. Масалан, «Ташкентпиво» бирлашмасида янгича усулда пиво тайёрлаш технологияси жорий этилди. Маҳаллий хом ашёдан «Орзу», «Ўзбекистон», «Оқшом» ва «Тархун» каби спиртсиз янги ичимликлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Тикувчилик бирлашмасида эса кичик размердаги мактаб формалари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди, жун ва ип-газламадан шартнома нархларида модали бир неча хил ана шундай формалар ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўриляпти. Кўн-галантерея ва спорт буюмлари бирлашмасида портфель-дипломатнинг янги моделлари, «Картлей» материалидан янги коптоклар ишлаб чиқилди. Бадиий буюмлар фабрикасида эса қиз болалар юбкалари, камзулчалари, комбинезон ва болалар кўйлакчалари, чақалоқлар учун йўргаклар ишлаб чиқиляпти.

Полиграфия бирлашмасида янги линия ишга туширилиши муносабати билан китоблар сифати кескин яхшиланди, бу полиграфия маҳсулотларини ишлаб чиқаришнинг замонавий усулларини кенг қўлланиш имконини берди.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш коллективининг ватанпарварлик ташаббусини алоҳида қайд қилиб ўтишни истардим. КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми қарорларига жавобан улар меҳнат унумдорлигини планга қўшимча суратда 1,8 процент ошириш ва ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг ҳаммасини шунинг эвазига таъминлаш, планга қўшимча 60 минг дона, яъни бир миллион 300 минг сўмлик трикотаж буюмлари ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

Қўлга киритилган муваффақиятларни ижобий баҳолаб, биз шуни яхши тушунамизки, кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш борасида биз эришган даража КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми талабларига ҳали тўла-тўкис жавоб бермайди. Бир қатор корхоналарда буюмларнинг баъзи турларига бўлган талаб ҳали тўла қондирилмаяпти, мавжуд қувватлардан эса тўла-тўкис фойдаланилмаяпти, дастгоҳларнинг сменали иш унумини ошириш учун олиб борилаётган кураш ҳали етарлича эмас.

Партия ташкилотларимиз ва хўжалик раҳбарлари айни кунларда ана шу масалаларни ҳал этиш устида астойдил ишламоқдалар.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Автомагистраль қурилмоқда

СОФИЯ. Болгарияда энг катта «Хемус» автомобиль магистралининг қурувчилари февраль ойининг дастлабки кунларини меҳнатда катта ғалабага эришиш билан нишонладилар. Бу автомагистраль Софияни мамлакатнинг шимолий қисмини Варна билан боғлайди.

Магистралнинг энг қийин қисмларидан бири — Бебреш дарёсидан баландлиги 125 ва узунлиги 750 метр бўлган Виадук участкаси фойдаланиш учун топширилди. Бу участкада Болгария тарихида биринчи марта вазни 220 тоннадан ҳам оғир 600 метр узунликдаги темир-бетон балкалардан фойдаланилди. Бундай балкалар лазер асбоблари ёрдами билан аниқ ўрнатилди.

«Хемус» автомагистралининг қурилиши айни бир вақтда икки охирги нуқтадан — Софиядан ва Варнадан олиб борилмоқда. У қурилаётган замонавий автомобиль ҳалқа йўлининг таркибий қисмидир. Болқон ярим оролида энг катта бўлган ана шу автомобиль трассасининг қуриб битказилиши мамлакат айрим районларини иқтисодий жиҳатдан жадал ривожлантиришни таъминлабгина қолмай, шу билан бирга Европа шимолини кесиб ўтадиган «шимол-жануб» магистралининг таркибий қисми ҳам бўлади.

Малагасия пахтакорларининг вазифалари

АНТАНАНАРИВУ. Мадагаскар Демократик Республикасининг пахтакорлари йилига «оқ олтин» етиштиришни икки баравардан зиёд кўпайтириш вазифасини ўз олдиларига қўймоқдалар. Пахтазорларни кенгайтириш билан бирга яқин йилларда қишлоқ хўжалик машина-механизмларини ва транспорт воситаларини анчагина янгилаш, агрономия хизмати ишини яхшилаш белгиланган. Бу тармоққа ҳаммаси бўлиб 2,5 миллиард Малагасия франки миқдорида капитал маблағ сарфланади.

Ўртага қўйилган вазифаларнинг бажарилиши, дейди мамлакатнинг энг катта пахтачилик хўжалиги «Малагасия пахтаси» бош бошқарувчиси Дезире Ралидзауна, тўқимачилик саноати учун қимматбаҳо хом ашёни импорт қилишдан воз кечиш, қайта ишлаш корхоналарининг ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқроқ фойдаланиш имконини беради. Сюматексдаги тўқувчилик фабрикасини қуриш, шунингдек Сотема ва Котон корхоналаридаги ишлаб чиқаришни кенгайтириш ҳам тармоқни юксалтиришга кўмаклашади.

«Малагасия пахтаси» хўжалиги анчагина миқдорда пахта етиштиради, деҳқонларга техника, уруғлик, ўғит, химикатлар беради, мутахассислар юборади, шунингдек хусусий ва давлат компаниялари н и н г маҳсулоти бир қисмини харид қилади. Шундай қилиб, деб уқтирди Д. Ралидзауна, бизнинг ёрдамимиз билан давлат бутун тармоқнинг планли ривожланишини назорат қилиб турибди.

950 ДАН ОРТИҚ МУТАХАССИС

ЛУАНДА. Ангола Халқ Республикаси қишлоқ хўжалиги учун миллий кадрлар тайлаш ишига Совет — Ангола дўстлиги номли ўқув маркази катта ҳисса қўшмоқда. Уила вилоятидаги ана шу ҳунар-техника билим юрти совет мутахассисларининг актив иштироки билан ташкил этилган эди. Бу ерда ЖМПЛА — ёшлар партиясининг йўлланмалари билан ўқишга юборилган йигит ва қизлар касб эгаллашади.

Билим юрти ташкил этилганидан буён ўтган беш йил ичида АХР қишлоқ хўжалиги учун 950 дан кўп мутахассис — механиклар, токарлар, электр пайвандчилар, тракторчилар тайёрланди. Шу давр ичида ўқув маркази базасида қишлоқ хўжалик ходимларидан икки юздан зиёд киши қайта тайёргарликдан ўтди. Ҳозир билим юртида 180 киши янги касбларни эгалламоқда.

Бу ўқув маркази республика учун ғоят муҳим аҳамиятга эга, деди Уила вилояти қишлоқ хўжалик секторининг масъул ходими С. Алмейда ТАСС мухбири билан суҳбатда. Ангола — қишлоқ хўжалик мамлакати. Шунинг учун ҳам биз миллий малакали кадрларга ғоят муҳтожмиз. Совет Иттифоқидаги дўстларимиз бу ишда бизга катта ёрдам беришмоқда, деб таъкидлади у.

Марказ қошида ташкил этилган Совет — Ангола дўстлиги музейи ишлаб турибди. Музейга қўйилган ҳужжатлар, фотосуратлар ва бошқа экспонатлар СССР билан АХР ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликка, ангол халқининг озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган кураши Совет Иттифоқи томонидан интернационал қўллаб-қувватл а н а ё т ганига бағишланган.

МАЪМУРИЙ МАРКАЗ

ТОКИО. Япониянинг Окинава оролидаги маъмурий марказ — Нах шаҳрида «Ядро қуроли ва «Окинава» мавзуидаги симпозиум бутун Японияда ядро қуролига қарши кенг ҳаракатни авж олдириб юборишга даъват этувчи мурожаатни қабул қилиш билан ниҳоясига етди. Симпозиумда мамлакат олимлари, таниқли жамоат ва сиёсий арбоблардан 300 дан кўпроқ киши қатнашди.

Симпозиум иштирокчилари Окинавадаги Американинг кўпгина ҳарбий объектлари Пентагоннинг ядровий режаларига бевосита киритилганлигини уқтириб ўтдилар. Стратегик ракеталар жойлаштирилган сувости кемаларининг фаолиятини таъминлаш учун мўлжалланган «Лоран с» радионавигация станциялари ва «В—52» типидаги стратегик бомбардимончи самолётларни осмонда ёнилғи билан қўшимча таъминлайдиган ва бу ерда жойлашган авиация бўлинмалари шундай объектлар жумласидандир. Умуман, Окинава Осиё регионида Америка ядровий кучларининг команда постига айлантирилган, деб таъкидланди симпозиумда.

АҚШда ишсизлик тобора ошиб боряпти. Рейган маъмурияти эса миллионлаб оддий американликларни иш, нон ва уй билан таъминлашни ўйламаяпти ва буни истамаяпти ҳам.

СУРАТДА: Нью-Стэн тон (Пенсильвания штати) шаҳридаги «Фольксваген» заводида бўшатиб юборилган ишчиларни «Қўллаб-қувватлаш фонди»-га автомобиль аэрокосмик саноати ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишчиларининг касаба союз вакиллари маблағ тўпламоқдалар.

АП—ТАСС фотоси.

ТАДҚИҚОТ ОЛИБ БОРИЛМОҚДА

Мексикада мамлакатнинг ноёб ўсимликлар дунёсидан фойдаланиш иқтисодий ривожланишнинг муҳим резерви ҳисобланади. Мексика ўрмонлар тадқиқоти миллий институти мутахассисларининг айтишларича кўпгина гиёҳ турлари, бутасимон ўсимликлар ва табиийки, кактуслардан саноатда, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришда ва фармакологияда хом ашё сифатида кенг фойдаланиш мумкин.

Мексика набототининг мингга яқин тури бўйича ҳозирги пайтда худди шу нуқтаи назардан тадқиқот олиб борилмоқда.

Кутилмаган бойлик

Америкалик 16 яшар Эрик Дэвальд ўзи учун кутилмаганда миллионер бўлиб қолди. Аммо у табрикларни қабул қилиш ўрнига яширинишга мажбур бўлмоқда. Йўқ у жиноятчи эмас, унга миллионлар қонуний равишда тегди.

Гап шундаки, йигитча темир йўл ёқасида ўйнаб юрганида ичига қимматбаҳо буюмлар солинган сумка топиб олди. Ўзининг бу топилмасини у ҳалоллик билан полицияга элтиб топширди. Йўқолган нарсанинг эгаси олти ойгача топилмаса, штат қонуни бўйича буюм уни топиб олган кишиники бўлади.

Мазкур қимматбаҳо буюмлар гиёвандлик маҳсулотлари савдоси билан шуғулланувчи кишиларга тегишли эканига унинг ишончи комил. Буюм эгалари эса, уларни қайтариб олиш учун ҳар қандай ишни қилишдан қайтмайдилар. Шу боисдан ҳам Дэвальд ўз ҳаётини хавф остида деб шубҳаланяпти.

Митти самолёт

Англиянинг «Эйр плейн» компанияси ҳаво билан шишириладиган «Феникс» самолётини кўплаб ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрмоқда. Каттароқ сумкага жойланадиган бу учиш аппаратини енгил автомашинанинг юкхонасида бемалол олиб юрса бўлади. Самолётни учишга тайёрлаш учун ҳаво билан пуфланганда қанотларининг узунлиги 30 метрга етади. «Феникс» велосипедникига ўхшаган педаль қурилмаси ёрдамида ҳаракатга келтирилади. Бу самолёт Англиянинг спорт моллари билан савдо қилувчи магазинлардан ўрин ола бошлади.

ОДАТДАН ТАШҚАРИ

Португалияда одатдагидан ташқари бўлган автомобиль пойгаси ўтказилди. ЭТЭ километрли трассада бир неча ўн йиллар муқаддам ишлаб чиқарилган автомобиллар саф тортди. Пойга қатнашчилари орасидаги энг қадимги автомашина 1913 йилда ишланган «Ролла-Ройс» эди.

Ёмғир ёғиб турган бўлишига қарамасдан ишқибозлар пойгани қизиқиш билан томоша қилишди. Кўплаб машиналар об-ҳавонинг ноқулайлиги туфайли стартда қатнаша олмади. Қатнашган машиналар тўқнашиб кетди. 1914 йилда ишланган «Остин» маркадаги автомобиль замонавий юк машинасига бориб урилди. Шундай бўлсада у раллида иштирок этишни давом эттирди.

МАЪМУРЛАР ҚАРОРИ

Португалияда чекишга қарши кураш тобора кенг миқёсда касб этмоқда. Жамоат жойларида ва транспортларида чекиш ман этилган бўлишига қарамай, маъмурлар йилнинг бир кунини «чекмайдиганлар куни» деб эълон қилишни мўлжалламоқдалар.

Португаллар тамаки чекиш зарарини мунтазам тушунтириш ва бир қанча бошқа тадбирлар ўтказиш ёрдамида мамлакатда «чекмайдиганлар авлоди»ни тарбиялаб етиштиришга умид боғламоқдалар.

Ёнғин сабабли

Жакартанинг шимолий чеккасида рўй берган кучли ёнғин натижасида 8 мингга яқин киши бошпанасиз қолди. Олов 1.200 та уй-жойни, кўпгина хўжалик-маъмурий биноларни култепага айлантирган. 46 та ўт ўчириш машинаси ана шу аҳолиси зич бўлган районнинг ёнаётган уйларидаги алангани ўчиришга беш соат беҳуда уринган.

• ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

ПРОПАГАНДИСТЛАР АКТИВИ КЕНГАЙМОҚДА

Тошкентдаги «Миконд» заводи цехларида «Советлар мамлакатининг баҳодирона одими» деган бир қанча оғзаки сиёсий альманах чиқарилди. Улар КПСС Марказий Комитетининг СССРдаги барча сайловчиларга, гражданларга қилган мурожаатига бағишланди. Лекторлар ва агитаторлар билан бирга идеология ходимлари семинарининг тингловчилари, цех бошлиғининг ўринбосари А. Никамдамбаев, инженер Н. Дорош, конструктор М. Каменкер ва бошқалар кейинги йилларда мамлакатимизда рўй берган жуда катта социал-иқтисодий ўзгаришлар тўғрисида, ССР Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсати ҳақида суҳбатлар ўтказишди. Улар ўзларига берилган ва ҳозирги халқаро вазиятга таллуқли бўлган саволларга жавоб қайтардилар, империалистик пропаганданинг душманликдан иборат уйдирмаларини фош қилдилар.

«Билим» жамиятининг аъзолари, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг ижтимоий фанлар ўқитувчилари семинар тингловчиларининг шундай суҳбатларга ҳозирлик кўришларида ёрдам бердилар.

— Кейинги вақтларда марксизм-ленинизм халқ университетини, ёш коммунистлар мактабини битириб чиққан тобора кўпроқ ёшлар идеология ишига қўшилмоқдалар,— дейди завод сиёсий маориф кабинетининг мудири Т. Горина. — Оғзаки пропаганданинг тажрибали усталари ўзларининг ёш ўртоқлари социализм афзалликларини ишонтирарли тарзда кўрсатиб, империалистларнинг мавкуравий қўпорувчилигини фош эта олишларига катта эътибор бермоқдалар.

(ЎзТАГ).

САЙЛОВДАН-САЙЛОВГАЧА

•ПОЙТАХТ РАЙОНЛАРИ

Сергели райони

ЮКСАЛИШ БОСҚИЧЛАРИ

Х. ОХУНЖОНОВ,
Сергели район ижроия комитети раиси.

4 март куни совет кишилари халқ номзодлари учун, социалистик давлатимизнинг янада гуллаб-яшнаши, тинчлик ва дўстлик, халқ фаровонлигининг ошиши учун овоз берадилар.

Тошкентнинг Сергели райони совет кишилари дўстлигининг буюк қудратини, партия ва совет давлатининг мамлакатимиз халқлари бахти ва гуллаб-яшнаши йўлидаги ғамхўрлигини ўзида ёрқин акс эттиради. Маълумки, районимиз 1966 йилги зилзиладан кўп ўтмай барпо этилган эди. Образли қилиб айтганда, у энг мустаҳкам пойдевор — совет халқларининг бузилмас дўстлиги заминига қурилганди. Уни барпо этишда Москва ва Ленинград, Болтиқбўйи ва ва Закарпатье, мамлакатимизнинг бошқа бурчакларидан келган қурувчилар иштирок этдилар.

Кейинги пайтда Сергели райони шаҳардаги тез суръатлар билан уй-жойлар қурилаётган районлардан бири бўлиб қолди. Бугунги кунда район Сизни кўп қаватли, энг замонавий уйлар, кенг ва равон кўчалар, гўзал жамоат бинолари билан қарши олади. Фақатгина СССР Олий Советига кейинги сайловлардан буён ўтган вақт ичида бир қатор янги массивлар қад кўтарди. Ким Пен Хва, Қўйлиқ—5«б» массивлари шулар жумласидандир. Сергели 1, 2, 3, 4-районлари қурилиши давом эттирилди.

Район комплекс равишда ўсиб, ривожланиб боряпти. Уй-жойлар билан биргаликда маиший хизмат, соғлиқни сақлаш, умумий овқатланиш корхоналари қуриляпти. Бизнинг келажагимиз бўлган кичик сергелиликлар ҳам унутилгани йўқ. СССР Олий Советига кейинги сайловлардан буён районда 4 та катта замонавий мактаб ва 9 та болалар боғчаси ишга туширилди. Янги АТС, ҳунар-техника билим юрти, кўпгина бошқа йирик объектлар қурилди, ободонлаштириш борасида анчагина ишлар қилинди.

Сайловчиларнинг наказлари бўйича автобуслар ва маршрут таксиларининг янги линиялари очилди. Аҳолини сабзавот ва мевалар билан таъминлашни тубдан яхшилаш мақсадида магазинларнинг кенг тармоғига эга бўлган район улгуржи-чакана идораси ташкил этилди. Райпишчеторгга қарашли магазинлар тармоғи анча кенгайди. Уларнинг кўпчилиги аҳолига хизматнинг замонавий методлари бўйича иш олиб боряпти. Аҳолининг уйларига сут маҳсулотларини етказиб бериш, олдиндан буюртма бўйича инвалидлар ва уруш қатнашчиларига хизмат кўрсатиш сингари савдо формалари ҳам кенг жорий этилмоқда. Саноат ярмаркаси, замонавий савдо маркази, бошқа кўпгина жамоат корхоналари қуриб ишга туширилди.

Депутатлар КПСС Марказий Комитетининг июнь ва декабрь (1983 йил) Пленумлари қарорларини ҳаракат учун қўлланма деб билмоқдалар.

Партия талаб этганидек, энг аввало барча наказларга, меҳнаткашларнинг таклиф ва мулоҳазаларига диққат ва синчковлик билан муносабатда бўлишимиз керак. Ана шу талабдан келиб чиқиб, Сергели районида анъана бўлиб қолган район ижроия комитетларидаги жамоатчилик қабули билан биргаликда барча асосий бошқармалар, бўлим ва район хизматлари раҳбарлари иштирокида сайёр жамоатчилик қабуллари ҳам ўтказилмоқда.

Бир қатор саноат ва транспорт корхоналарида бўлиб ўтган жамоатчилик қабуллари жуда қизиқарли ва жонли ўтди. Бу қабуллар натижалари асосида ижроия комитет конкрет қарорлар қабул қилади. Жумладан, ш а ҳ а р ч а д а поликлиника филиали очилди. Узоқда жойлашган корхоналар ишчи-хизматчиларн и н г илтимосига кўра автобус маршрутлари узайтирилди.

Ҳозирги пайтда сайловчилар ўз номзодларига янги наказлар бермоқдалар. Уларни диққат билан ўрганиш, ижрочиларни аниқлаш, район корхона ва ташкилотларининг унда фаол иштироки наказлар тўла бажарилишининг гаровидир.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

Сергели райони кундан кунга бўйига ва энига ўсиб, гўзаллашиб, ободонлашиб боряпти. Буни ҳамма билади. Аммо дастлаб қараганда кўзга кўринмайдиган фактлар ҳам бор. Улар районнинг ўсиш суръатлари ҳақида, шаҳар хўжалигида тутган салмоғининг ошиб бораётганлиги ҳақида ҳикоя қилади. Мана улардан баъзилари:

- 1979 йилда районда 151 миллион сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилган эди. 1983 йилда эса 221 миллион 562 минг сўмликни ташкил этди.
- 1979 йилда 9 миллион 483 минг сўмлик маданий-маиший ва хўжалик моллари ишлаб чиқарилган бўлса, эндиликда деярли 59 миллион сўмлик тайёрланмоқда.
- Халқ истеъмоли моллари 1979 йилда 56 миллион 106 минг сўмликни ташкил этганди. 1983 йилда 106,5 миллион сўмлик ана шундай маҳсулот харидорларга етказиб берилди.
- Районнинг турар жой фонди бу вақт ичида 400 минг квадрат метрдан ортиқроққа кўпайди. Аҳоли эса 57 мингдан 83 минг кишига етди.
- Болалар мактабгача муассасаларидаги ўринлар 4 мингтага, касалхонадаги ўринлар миқдори 140 тага кўпайди.
- Икки кинотеатр, кутубхоналар, бошқа маданий муассасалар очилди.
- Маиший хизмат объектлари 74 тадан 99 тага етди. Магазинлар 38 тадан 43 тага, умумий овқатланиш корхоналари 4 тадан 7 тага кўпайди.
- Сайловчилар СССР Олий Совети депутатларига турли жамоат объектлари қурилиши, транспорт хизматига алоқадор 12 та йирик наказ берган эдилар. Уларнинг барчаси бажарилди.

СУРАТДА: районнинг янги турар жой бинолари.

М. Нуриддинов фотоси.

• Диққат, янгилик!

РЕЦЕПТ БИЛАН ТУМАН

Оператор чорвачилик фермасига чоғроқ бир установка ўрнатилган аравачани ғилдиратиб келиб, пультдаги кнопкани босиб юборди ва тез орада оғилхонани енгил бир булут қоплади. Ҳайвонлар учун белгиланган профилактик процедура шу тахлитда ўтказилади. Молларнинг ҳаммаси шифобахш туманни нафас билан тортаётиб, ўзларига қишга тайинланган дорывор препаратни олади.

Латвия ССР Фанлар академияси физика-энергетика институти иссиқлик жараёнлари лабораториясида ишлаб чиқилган кўчма «Туман генератори» қўллаш доираларидан бири шундай теплицаларда инсектицид моддаларини тўзғитишда шу генератордан фойдаланиш мумкин. Установка зараркунандалар тамомила қириб битишини таъминлайди ва бунинг устига химиявий доривор сарфини уч марта камайтиради.

Янгилик сабзавот базалари, шунингдек, масалан, қоғоз, калава сақланадиган омборлар ичини намхуш қилишда ҳам ярайди. Эритма ёки сув тез айланадиган электр мотори вужудга келтирувчи марказдан қочма куч таъсирида миллиметрнинг мингдан бир неча улушича келадиган микрозарраларга бўлиниб кетади. Бундан зарралар ерга ўтирмай ҳавода узоқ вақт қолади. Институтнинг экспериментал заводида шундай машиналардан бир туркуми ясалди. Ҳар бир машина бир соатда 20 литр суюқликни туманга айлантириб беради.

(ТАСС).

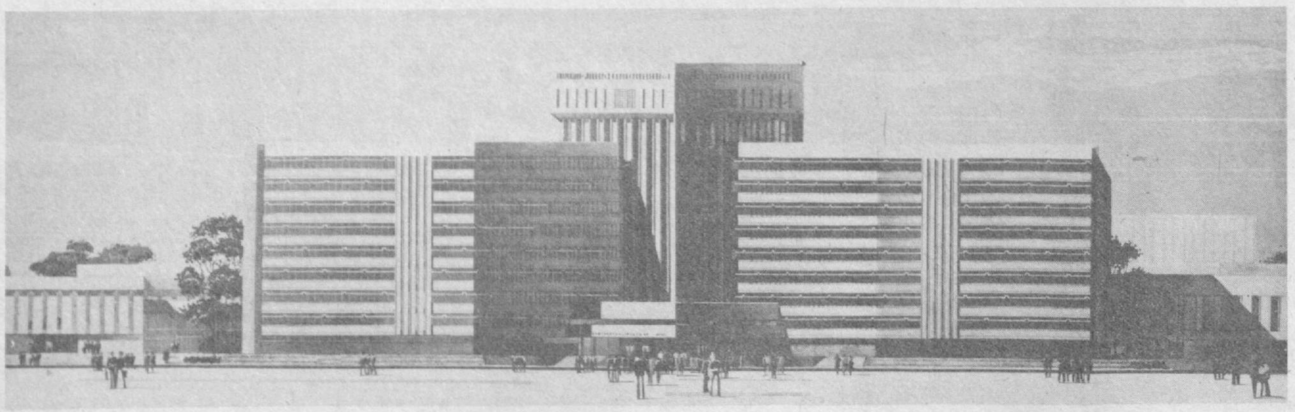

• *Бош пландан бир лавҳа*

ИНСТИТУТНИНГ ЯНГИ КОРПУСИ

Кейинги йилларда пойтахтнинг кенжа—Акмал Икромов района ҳар томонлама чирой очиб боряпти. Бу ерда янги муҳташам турар жой бинолари, маданий-маиший объектлар, жамоатчилик бинолари қад кўтармоқда. Яқинда шаҳарсозлик советининг навбатдаги йиғилишида Рус тили ва адабиёти институтининг янги комплексининг лойиҳаси маъқулланди. Мазкур институтнинг янги биноси ҳам ана шу район территориясида қурилади.

Комплекс лойиҳасини «Ташгипрогор» институтининг бир группа ижодий ходимлари яратишган. Институт янги корпуси 4500 студентга мўлжалланган бўлиб, бош корпус ўн икки қаватдан, иккита ўқув корпуси эса тўққиз қаватдан иборат. Бундан ташқари корпусларда кутубхона, мажлислар зали, спорт заллари, ошхона ҳамда ҳар бири юз ўринли 6 та аудитория мавжуд. Институтнинг асосий ўқув корпуслари олд томони шаҳарнинг энг катта магистралларидан бири—Уйғур кўчаси томонга қараган бўлади. Бу эса кўчага кўрк ва файз бағишлайди. Шунинг қувончлики, комплекс олди ва атрофи кўкаламзорлаштирилади. Бу ерга фавворалар ўрнатилади. Шунингдек, территорияда шахсий машина эгалари учун машина қўйиш жойи ажратилади. Институт эски биноси атрофидаги дов-дарахтлар сақлаб қолинади ва улар орасига манзарали дов-дарахтлар ўтқазилади. Институтнинг ички ҳовлисида ўқитувчи ва студентларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун кўпгина шарт-шароитлар муҳайё этилади.

Ўқув корпуслари биносида кафедраларнинг асосий хоналари ўқув аудиториялари билан биргаликда жойлаштирилади. Бош корпуснинг биринчи қаватида китоб дўкончаси ва кийим қўйиш хоналари бўлган вестибюль қуриш мўлжалланган. Шунингдек, ўқув корпусларида студентлар ва ўқитувчилар учун қаватлараро буфетлар очиш кўзда тутилган. Институтдагиларга пассажир лифтлари хизмат қилади.

Хуллас, бу муҳташам бино Уйғур кўчасига узукка кўз қўйгандек ярашади. Унинг пардозида энг замонавий қурилиш материалларидан фойдаланиш назарда тутилган. Ўн икки қаватли бош корпус вертикал қуёш тўсқич мосламалари ва бошқа сайқал элементлари билан жиҳозланади.

З. ХЎЖАЕВА.

* * *

СУРАТДА: институт комплексининг макети.

«КАМАЛАК» ШАХМАТ КЛУБИ

Клуб Советининг раиси гроссмейстер Георгий АЪЗАМОВ

Этюд. Композиция. Топшириқ

Ўтган асрнинг охирларида, ўша вақтда Россияда чиқадиган «Шахмат журнали» композициялар конкурсининг ташкилотчилари редакцияга келган масалаларнинг биринчи номланишидан жуда ҳайратга тушишди. У ғайри-табиий «Биринчи қадам» деб номланган эди. Масала жуда қизиқ, ғояси ўзига хос, оригинал эди. Шунга қарамай, масала муаллифини ҳеч ким танимасди.

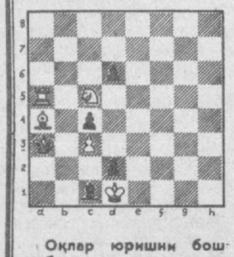

Оқлар юришни бошлаб, уч юришда қора шоҳни мот қилади.

Бироқ «Биринчи қадам» жуда бўш эмасди. Кутилмаганда оқ шоҳ дадил ҳаракат қилиб ўзи жангга киришади — 1. Крс 2.У ҳеч нарсадан, ҳатто янги Ферз шоҳ эълон қилишидан ҳам қўрқмайди.

1... d1Ф+, бу юриш ҳар жиҳатдан ҳимояланиш имконини беради. —2. Крb1. Энди қораларга шоҳ беришнинг жуда кўп имкониятлари вужудга келди. Шу жумладан, йўл очиб шоҳ эълон қилиш ҳам. Аммо, кўриниб турибдики, кейинги юришдан кейин улар мотдан қутила олмайдилар.

Бу масала 1893 йил буюк рус шахмат композитори, ҳозирги замон бадиий этюдларининг асосчиси Алексей Алексеевич Троицкий (1866—1942 йиллар) ижодининг дебочаси бўлган.

Масалалар борасида муваффақиятли одим ташлашига қарамасдан, Троицкий кейинчалик кўпроқ асосий эътиборни этюдларга қаратди. У ўзининг ижодий фаолияти давомида мингдан зиёд этюд тузди, унга хизмат кўрсатган санъат арбоби унвони берилди. Шахматчиларнинг орасида бундай фахрий унвон олганлар жуда кам.

Айтгандай, унинг этюдларидан бирини (1897 йил) мустақил ҳал қилиб, Троицкийнинг бадиий асарларининг моҳиятини тушуниб олишингиз мумкин.

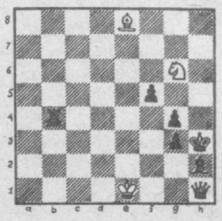

Юришни оқлар бошлаб, ютуққа эришадилар.

Оқлар моддий устунликка эга, шунга қарамасдан, 1...d2 юриши жуда ҳам хавфли. Шу боисдан ҳам бир нарсани эслатиб қўймоқчимиз. Бу этюдни ҳал этаётганингизда ҳамиша ҳам куч устун келавермаслигини унутманг.

Мана бу масала эса Владимир Ильич Лениннинг номи билан боғлиқ. Маълумки, В. И. Ленин шахмат ўйнашни яхши кўрар ва дурустгина дона сурарди.

Масала бундан 75 йил муқаддам, 1909 йилги «Нива» журналига ойлик адабий ва оммавий-илмий иловалар»нинг 1-томида босилган эди. Уни Дмитрий Ильич Ульянов тузган. Владимир Ильич бу вақтда Парижда эмиграцияда эди. 1910 йилнинг 17 февралида акасига хат ёзиб, кейинги вақтда шахматни жуда кам ўйнаган бўлишига қарамасдан у тузган масалани жуда осон ҳал қилганлигини айтган.

Шундан кейин В. И. Ленин масалани ҳал қилишда ўзига хос оригинал ва кутилмаган биринчи юришни кўрсатиб беради. Сизлар ҳам уни топишга уриниб кўринглар.

Оқлар бошлаб, икки юришдан кейин қора шоҳни мот қилади.

Ниҳоят, Сизларга энг қисқа шахмат масаласини ечишни таклиф этамиз.

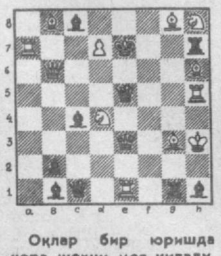

Оқлар бир юришда қора шоҳни мот қилади.

— Бир юришда мот!? Сизлар эҳтимол бу ерда қандайдир англашилмовчилик бўлса керак деб ўйлаётган бўлишингиз мумкин...

Йўқ, бу ҳақиқий масала. Шу боисдан ҳам уни менсимай ҳал қилишни четга суриб қўйманг. Яхшиси Л. Куббелнинг бу бир юришлик масаласини бажариш учун кетган вақтни аниқлаш учун соат тугмасини босиб қўйинг.

ШАТРАНЖИ ҒОЙИБОНА

Ягона мақсадни кўзлаган, бутун ҳаётини шунга, яъни шахмат «тахт»ини эгаллашга тиккан, руҳан бақуввaт, лекин шахмат тожи учун курашда бегона юртларда яккаланиб қолганига ҳам қарамай Ватан шаънини улуғлашга ҳисса қўшган Александр Алехиннинг қадри айниқса совет халқи учун салмоқлидир.

Лев Толстойнинг ўтган аср охирларидаги: «Мен ўзимда бўлган шахмат ватанпарварлигини енга олмайман ва жаҳоннинг энг кучли шахматчиси рус кишиси бўлишини истамасдан тура олмайман», деган орзусини рўёбга чиқарган Алехин бўлди.

— Менинг учун, — деган эди бир неча тилда бемалол сўзлаша ва ёза оладиган А. Алехин, — шахмат ўйин эмас, санъатдир. Мен унинг санъат эканини исботлашнинг кафилини олишга тайёрман. Шахмат кишини дунёга объектив қарашга, ўзининг хато ва камчиликларига тўғри баҳо беришга ўргатади.

Биринчи рус жаҳон чемпиони А. А. Алехин (1892—1946) шахмат композициясини жуда яхши кўрган. У композиция (масала ва этюдлар)ни шахмат поэзияси деб атаган ва унинг шахматчиларни тарбиялашда катта аҳамиятга эга эканлигига зўр эътибор берган. Ўзи ҳам бир қанча шахмат масалалари ва этюдларини тузганлигига қарамай, уларни эълон қилмаган. Бунга асосан унинг камтарлиги ва айниқса ўзига ўта талабчан бўлганлиги сабабчи, 1928 йилда Алехин шундай деб ёзган эди:

— Мен шуни бўйнимга олишим керакки, композициядаги ижодий ғояларнинг нақадар мафтункорлигига ва кўпинча менда композиция билан шуғулланиш орзуси туғилганлигига қарамай, шу соҳада арзигудек бирор нарса ярата олмадим.

Бу сўзлар камтарлик белгиси эканлигига у тузган қуйидаги масалани ечиб чиққач ишонч ҳосил қилиш мумкин. Яна шуниси қизиқки, Алехин бу масалани тахтага қарамай— фикран тузган.

Масаланинг шарти: оқлар бошлаб уч юришда қора шоҳни мот қилади.

Бу-ку битта масала экан, Алехин бир йўла ўттиздан ортиқ тахтада ғойибона, яъни улардаги доналарни кўрмай сеанс бера олган: бутун ҳаётида ўзи ўйнаган партиялардан ташқари бошқаларнинг ҳам яна минглаб ўйинларини ёд билган.

Рус шахмат мактабининг асосчиси Михаил Иванович Чигоринни (1850—1908) нафақат кўрган, ҳатто у билан дона суриш бахтига сазовор бўлган СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери Ф. И. Дуз-Хотимирский (1879—1965) республикамиз шаҳар ва қишлоқларида бўлиб, ҳатто қизил чайхоналарда ҳам кўплаб бир йўла ўйин сеанслари ўтказган, 1931 йили эса Ўзбекистон чемпионлигига сазовор бўлган. Бир вақтлар бўлажак илк рус жаҳон чемпионига мураббийлик қилган Дуз-Хотимирский ўзбек шахматчиларига ҳам раҳнамолик қилган экан, республикамиз шахматчиларининг ижодий йўли буюк Алехингача бориб тақалади, дейишга ҳақлимиз.

СССР спорт мастери **М. МУҲИТДИНОВ** тайёрлаган.

• ЭЛЕКТРОН МАШИНА... ИМТИҲОН ОЛАДИ

Студентларга таҳсил беришга мўлжалланган янги микроэлектрон система Дрезден техник университетида ишлаб чиқилди ва жорий қилинди. Мамлакатдаги энг йирик техник олий ўқув муассасасининг мутахассислари фикрича бу система таълим бериш процесси самарадорлигини бирмунча ошириш, жумладан, студентларнинг билимларини текшириб кўриш формаларини ранг-баранг қилишга ёрдам беради.

Янги семестр бошланиши билан бу системадан ҳисоблаш техникаси бўйича бўлғуси мутахассисларнинг семинар машғулотларини ўтказишда фойдаланилади. Студентлар ўзларига берилган саволларга мустақил равишда жавоб қайтаришлари ва уларни машиналарнинг «хотираси»га жойлаштиришлари мумкин. Электрон имтиҳон олувчи унга баҳо қўяди, ўқитувчи ана шу баҳога асосланиб материалнинг қанчалик ўзлаштирилгани ҳақидаги маълумотга эга бўлади.

• БОЛАЛАР ЧИЗГАН РАСМЛАР ВИСТАВКАСИ

Сараевода ЮНЕСКО томонидан уюштирилган болалар чизган расмларнинг халқаро виставкаси очилди. 40 мамлакатдан 22667 бола спорт мавзуида чизган ўз ишларини виставкага юбордилар. Жюри чизилган расмлардан 668 тасини танлаб олди, у очилган виставкада намойиш этилмоқда.

• ҚАЛЕНДАРЬ БЎЙИЧА...

Ишбилармон америкалик ноширлардан бири яқинда 1984 йилги календарни босмадан чиқарди. Шуниси қизиқки, бу календарь яшил ва кўк варақлардан қилиб тузилган. У ёш келин-куёвларга мўлжалланган. Календарда кўк варақлар билан кўрсатилган кунларда эрталабки нонуштани куёв тайёрлаши кўзда тутилган. Яшил ранг билан белгиланган кунларда эса келинчак бор маҳоратини ишга солиб, овқат пишириши керак.

Америка матбуоти хабарларига қараганда янги календарь айниқса аёллар ўртасида катта довруғ қозонди.

• ВАСИЯТГА ХИЛОФ ИШ

1981 йили вафот этган таниқли америкалик ёзувчи Уильям Сароян ўзининг адабий фондини унинг номи билан аталувчи фондга топширишларини васият қилган эди, деб хабар беради АП агентлиги. Лекин ёзувчининг ана шу мероси бир группа кишиларнинг қўлига ўтиб кетиш хавфида турибди. Ана шу фонднинг 800 минг доллардан кўпроқ қимматга эга эканлигини баҳоладилар.

ХАВФЛИ КАСАЛЛИК

ДАККА. Бангладеш пойтахтининг жануби-ғарбида жойлашган Гопалганж шаҳри районида вабо касали пайдо бўлганлиги қайд қилинган. Кейинги уч кун ичида ана шу хавфли касалдан у ерда 20 киши вафот этди, уч юздан зиёд киши касалхонага ётқизилди.

БИРИНЧИ КОСМОНАВТГА БАҒИШЛАБ

Совет мамлакати СССР космонавт-учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, инсоният тарихида биринчи марта космосга парвоз қилган Юрий Алексеевич Гагарин туғилган кунининг эллик йиллигини тантанали нишонлашга ҳозирлик кўрмоқда.

Юбилей санаси билан боғлиқ тадбирлар плани ишлаб чиқилди. Мазкур тадбирларга, жумладан, Бутуниттифоқ радиоси ва телевидениеси Гагаринга бағишланган кунларда меҳнаткашларни Ю. А. Гагариннинг фаолияти ва жасоратига бағишланган эшиттиришлар, ватанимиз космонавтикаси эришган муваффақиятлар билан таништирув назарда тутилади. Клублар, маданият уйлари ва саройларида, кинотеатрларда кўргазмалар ташкил этилиб, космонавтика ветеранлари билан учрашувлар, фильмлар кўриги ташкил этилади.

Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг «Космос» павильонида, авиация ва космонавтика марказий уйи залларида, СССР Қуролли Кучлари марказий музейида космоснинг биринчи кашшофи эллик йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни байрам қилиш кунларида ватан космонавтика тарихи, унинг жаҳон фан-техникаси тараққиётига, планетадаги барча кишилар фаровонлиги учун космос имкониятларидан фойдаланишга унинг қўшган ҳиссаси деган мавзуларда экспозициялар очилади.

СССР спорт комитети Ю. А. Гагарин номидаги совринлар таъсис этади. Энг яхши совет ва чет эл спортчилари ғоят катта ютуқлари учун халқаро спорт ҳаракатини мустаҳкамлашга, тинчлик учун курашда актив иштирок этганликлари учун уларни ҳар йили ана шу совринлар билан тақдирлашга қарор қилинди.

СССР Космонавтика федерацияси Ю. А. Гагарин номли Юбилей медалини таъсис этди. Олимлар, конструкторлар ва мутахассислар космонавтикага муносиб ҳисса қўшганликлари учун, ёзувчилар, журналистлар, кино ва фото усталари эса космосни ўрганиш ва уни тинч мақсадларда ўзлаштиришда Совет Иттифоқи эришган ютуқларни пропаганда қилганликлари учун шу юбилей медалини олишлари мумкин.

Космонавт туғилган кун, 9 мартда Союзлар уйининг Колонна залида жамоатчиликнинг шу санага бағишланган кечаси бўлиб ўтади.

(ТАСС).

Шаҳримиз йил сайин обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Бу ерда кўплаб турар-жой бинолари, маданий-маиший объектлар қад кўтариб фойдаланишга топширилмоқда. Янгидан-янги пайдо бўлаётган квартал ва хиёбонлар шаҳар ҳуснига ҳусн қўшаяпти.

СУРАТДА: Фурқат кўчасининг бугунги кўриниши тасвирланган.

М. Нуриддинов фотоси.

ФАРЗАНДЛАРИНГИЗ УЧУН

• **ТАРТИБ**

Табиатнинг ишига,
Одам қоласан ҳайрон.
Борганда сув ичишга,
Уришмасмиш ҳеч ҳайвон.
Жанжал қилмасмиш
сувни,
Бир-бирдан талашиб.
Шерлар гўзал оҳуни,
Ётмас эмиш пойлашиб.
Кутиб қуён келишин,
Тулки ҳам ётмас эмиш.
Қашқир ҳам қайраб
тишин,
Совуқда қотмас эмиш.
Бир боплай деб каккуни,
Ўлтирмасмиш қарчиғай.
Ичар эмишлар сувни,
Талашмасдан йилу ой.
Йиғламасмиш ҳеч қуён,
Кўздан ёшларин артиб.
Яшармиш кўпдан буён,
Улар ичра бир тартиб,
Ҳар бири бориб қачон,
Сув ичишин билармиш.
Бу тартибга ҳар ҳайвон,
Қаттиқ амал қилармиш.
Сиз бунга бўлиб ҳайрон,
Деманг: чўпчак, ҳикоя.
Бу тартибга ҳар ҳайвон,
Қилар эмиш риоя.
Бобомларнинг бир гапи,
Ёдга тушди шу замон:
— Яхши болалар каби,
Тартибли бўл, Қаҳрамон!
Ўзимча кўрсам чақиб,
Бу сўзларнинг маъносин.
Менга қолди хўп ёқиб,
Олай бобом дуосин.
Бобомларнинг бу гапи,
Энг тўғри, ҳақ гап экан.
Уларнинг ҳар ҳикмати,
Бизга бир мактаб экан.

Талъат СОЛИЕВ.

• ҲИКМАТ — БИР ҲОВУЧ ОЛТИН

Қирғиз халқ мақоллари

● Ақл оз-оздан улаяди.

● Аҳмоқ ақлни уқмайди, минг сўзнинг бири қулоғига юқмайди.

● Билимли ўқувни суяди, ақлни кўнглига туяди, ота-онасини юқори қўяди.

● Юраги тор одам ҳеч кимни суймайди, уятсиз улуғни кўзи илмайди, уришиб ҳар кимни талайди.

● Билимли элини оқлайди, одамнинг обрўсини сақлайди, бундайларни эса ҳамма мақтайди.

● Эси йўқ эзиб ёзлайди. Билимли чўчиб сўзлайди.

Айёр ўзин кўзлайди, Йўлинг тўсиб сўзлайди.

● Сўзни кўп уқ, оз сўзла!

● Билим олишда ўзингни ўзинг қувла!

● Улайман деб узиб олма, Ўнглайман деб бузиб солма.

Оқилхон **ОДИЛХОНОВ** тайёрлаган.

• ОҚШОМ НАСИБАСИ

ЧАРВИ ДЎЛМА

Қўйнинг чарви ёғини стол устига ёйиб катталиги 10х10 сантиметрли қилиб жилдлар кесасиз, ҳар бир жилднинг ўртасига бир ош қошиғида қийма солиб ўрайсиз ва чок томонини пастга қилиб қўясиз. Ҳамма чарвига қийма ўраб бўлгач, кастрюльканинг ичига ликоп қўясиз ва унга дўлмаларни устма-уст қилиб терасиз-да, тепасига яна битта ликоп ёпиб оғирроқ нарса билан бостириб қўясиз. Сўнгра кастрюлькага дўлмаларни кўмиб турарли қилиб сув қуйиб, суст оловда бир соат давомида милдиратиб пиширасиз.

Таом тайёр бўлгач ликопчаларга икки донадан соласиз ва сабзавотлардан гарнир қилиб дастурхонга келтирасиз.

ШИНГИЛ ЎГИТЛАР

ЎРТАБ ТУШГАЧ...

«Сутдан оғзи куйган, қатиқни пуфлаб ичади» дейдилар. Бу —ҳаётдан сабоқ олиб, унга амал қиладиган кишилар тўғрисида айтилган, албатта. Аммо айрим кишилар бир оғзи куйган билан яна ичиб, ўртаб тушгач пушаймон еб юрадилар.

ҲАҚИҚИЙ БАХТ

«Бировнинг бахти — бировнинг кўзини чиқарибди» дейдилар. Бу —осонгина келган бахт тўғрисида айтилган. Чунки ҳақиқий бахт — меҳнат, машаққат орқасида келиб, ҳеч кимга озор етказмайди.

ДОНОЛИК ВА ДАШНОМ

Ўз меҳнат ҳалолини тежаб-тергаб яшаш — бу зиқналик эмас — донолик. Чунки ўзгалар нонидан тўпланган бойлик — бир куни дашном келтиради.

ЗАҒИЗҒОН

Зағизғон умр бўйи нима кўринса — ўшани ўғирлаб йиғади-йиғади-да, охири тўплагани кимнингдир қўлига тушиб кетади. Шунга ўхшаш одамлар бор — тамагирлик билан мол-дунё тўплай беради-тўплай беради-да, фақат ўлими олдидан қилмишига пушаймон ейди.

Қудратилла **ИНОҒОМОВ.**

ОЛИМЛАР ИЗЛАНИШИ

ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯ—НАСОС

Туркманистон Фанлар академияси «Қуёш» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг олимлари ғалати бир установка— электростанция—насос вужудга келтирдилар. Унинг иш принципи иссиқ ташувчи модда температураларининг тафовутига асосланган.

Қуёш қайнатган сув суюқ фреонни буғга айлантиради. Буғ эса ток ҳосил қилувчи турбина парракларини айлантиради. Қудуқдан тортиб чиқарилган муздек сув фреонни яна суюқ ҳолатга қайтаради. Бундай цикл кун бўйи такрорланади.

Митти электр станция яйловларда ишлатилаётган қуёш батареяси бўлган электр установкаларга нисбатан 20 баравар кучли. У бир кунда 70 литр чамаси сувни тортиб чиқара олади. Отарларни суғориш ва чорроқ бир майдондаги экинларни суғориш учун шунча миқдордаги сув бемалол кифоя қилади. Электр станция энергияси чўпонлар посёлкасини ҳам ёритади, телевизорлар, рўзғор электр приборлари ишлашини таъминлайди.

(ТАСС).

• *ЭРТАГА—АЭРОФЛОТ КУНИ*

Авиаторларнинг марралари

Тошкентлик авиаторлар Аэрофлот кунини катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. 1983 йил планлари ва социалистик мажбуриятлари муддатидан илгари бажарилди, шу йилнинг дастлабки ойи яхши кўрсаткич билан якунланди.

Бугунги кунда Тошкентдан самолётлар мамлакатимизнинг карийб юз шаҳрига, кўпгина чет эл давлатларининг пойтахтларига парвоз қилмоқда. Тошкент халқаро аэропорти Совет Иттифоқидаги энг йирик ва яхши жиҳозланган аэропортлардан биридир.

Тошкентлик авиаторлар москваликлардан сўнг мамлакатимизда иккинчи бўлиб биринчи совет кенг фюзеляжли «ИЛ—86» лайнерини эксплуатация қилишни ўзлаштирдилар. Аэрофлотнинг «ИЛ—62» ва «ТУ—154» каби замонавий ҳаво кемалари муваффақиятли эксплуатация қилинмоқда.

Ана шу самолётларнинг аксарият экипажлари ИКАО— граждан авиацияси халқаро иттифоқининг биринчи категорияси бўйича парвоз қилаяпти. Бу, тошкентлик авиаторлар бошқараётган самолётлар энг мураккаб об-ҳаво шароитларида ҳам парвоз қилаётганлигидан далолат беради.

Аэропортнинг жиҳозланиши ҳам бунга, кўп жиҳатдан мосдир. Ҳозир у энг замонавий халқаро талабларга жавоб беради, ГКДП — аэропортнинг бош диспетчерлик пункти энг янги аппаратлар билан жиҳозланган.

Пассажирларга хизмат кўрсатиш маданиятини оширишга мунтазам катта эътибор берилмоқда. Жумладан, Тошкент аэропортида пассажирларни телескопик трап орқали ҳаво кемаларига ўтказиш тобора кенг қўлланилмоқда. Ана шу усул билан бевосита залдан тўғри самолёт салонига кириб бориш мумкин. Соддалаштирилган схема бўйича самолётларга ўтказиш жуда кам вақтни эгаллайди.

Бу йил республика авиаторлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги ҳамда республика авиациясининг 60 йиллиги шарафига ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Планга қўшимча равишда 10 минглаб пассажирлар ва юклар ташилади, хизмат кўрсатиш маданияти янада яхшиланади, аэробуслар парвоз қиладиган шаҳарлар географияси кенгаяди, марказий ва маҳаллий ҳаво линияларида янги рейслар пайдо бўлади.

Ҳозир аэропортда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг — Тошкент Халқаро кинофестивали қатнашчилари ва меҳмонларига хизмат кўрсатишга тайёргарлик ишлари бошлаб юборилган.

Тошкент вертолётчилари фақатгина республикамизда эмас, балки ундан ташқарида ҳам жумладан, Тюмень области, Байкал-Амур магистралида ва мамлакатимизнинг бошқа бурчакларида матонатли меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар.

* * *

СУРАТДА: Сергели авиакорхонасининг МИ—8 вертолёти экипажи муҳим топшириқ олди.

БИЛДИРИШ

Халқаро мавзуларда лекция ўқувчи лекторларнинг доимий ишловчи семинари тингловчилари диққатига.

13 февраль соат 18.30 да «Билимлар уйи»да «Ҳозирги босқичда СССРнинг саноат ривожланган капиталистик мамлакатлар (АҚШ, Япония, ГФР, Франция) билан иқтисодий ҳамкорлиги» мавзуида лекция ўқилади. Лектор— иқтисод фанлари кандидати Н. Н. Юсупов.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

4 БЕТ. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт [illegible] — 32-78-94; [illegible] — 33-90-50.

11 ФЕВРАЛЬ, 1984 й. Р—07078. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12